І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

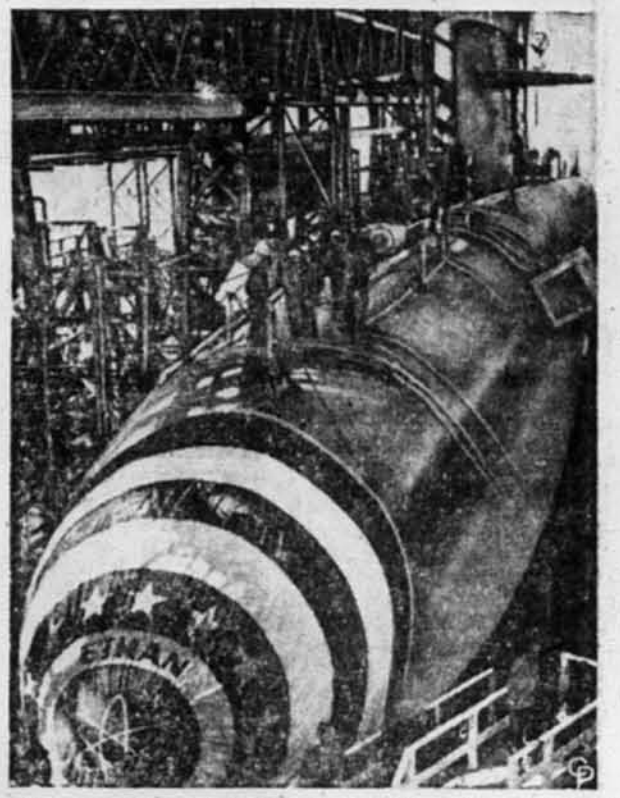
РІК LXVII. Ч. 225. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го ЛИСТОПАДА 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 23, 1960 No. 225. VOL. LXVII.

КЕННЕДІ ПЛЯНУЄ БІЛЬШ БЕЗПОСЕРЕДНЄ ВИКОНУВАННЯ ВЛАДИ

СЕНАТСЬКА ПІДКОМІСІЯ ВИСЛОВИЛАСЯ ПРОТИ ОРГАНІЗАЦІЇ „СУПЕРСЕКРЕТАРЯ" В ПРЕЗИДЕНТСЬКОМУ КАБІНЕТІ

Палм Біч, Флорида. — Звязковий урядовець новообраного президента Джана Ф. Кеннеді Кларк М. Кліффорд заявив на пресовій конференції 21-го листопада, що Кеннеді плянує особисто виконувати свою владу в Білому Домі, коли 20-го січня 1961-го року перебере урядування, і не плянує мати коло себе окремого головного дорадника, як це було за урядування в Білому Домі, коли головним дорадником був Шерман Адамс, який сам полагоджував майже всі справи, недопускаючи до Айзенгавера численних інтересентів. Після відходу з Білого Дому Адамса дорадником Айзенгавера є генерал-майор Вілтон Б. Персон, який не мав такої широкої влади, як Адамс. Кеннеді буде мати також дорадників, але між ними не буде „головного дорадника", бо Кеннеді схоче виконувати владу сам і безпосередньо хоче контактуватися з членами свого кабінету. Таким чином не буде становища „головного дорадника" з платнею $22,500 річно. Кеннеді плянує також обмежити число працівників в Білому Домі, яке тепер виносить 51. Кліффорд заявив, що він не займатиме жадного становища між дорадниками президента ,бо після 20-го січня плянує вернутися до своєї адвокатської праці. Пост першого головного дорадника створив був колишній президент Гаррі С. Трумэн ,який найменував був на цей пост Джана Р. Стілмана, але Стілман не мав такого впливу, як пізніший дорадник Айзенгавера Адамс, який мусів підписувати всі документи, що їх предкладав президентові Айзенгаверові, своїми ініціялами з зазначенням, що він їх одобрив. Кліффорд заявив, що Кеннеді касує становище першого дорадника тому, що сам вирішувати буде всі важливі справи в безпосередній зустрічі з членами свого уряду і всіми тими, які матимуть якісь справи до полагодження в Білому Домі. Кеннеді найменує на сам початок тих своїх співробітників, яких уважає найконечнішими, а пізніше йменуватиме інших. — Кліффорд заявив, що Кеннеді не хоче створювати нового становища так званого „суперсекретаря", чи як дехто називає його „першого секретаря", який був би понад всіми членами кабінету і був би зв'язковим між президентом та іншими членами кабінету, а також відтяжував би президента в його зв'язках з закордонними країнами. Кеннеді плянує скасувати і пост секретаря кабінету, яким є тепер Роберт Ґрей, і який підготовляє всі справи, що мають іти на наради президентського кабінету. Кліффорд заявив, що призначені урядовці Кеннеді гладко інформують про працю окремих урядових аґенцій, адміністрація Айзенгавера йде їм на руку, і перебрання влади в січні 1961-го р. відбудеться справно. Одночасно окрема сенатська підкомісія для справ машинерії крайової політики видала звіт про свою працю над пропозицією, щоб при кабінеті президента зорганізувати новий пост „надсекретаря" чи „першого секретаря", що був би понад іншими секретарями. Ця підкомісія вела переслухання в цій справі ціле літо і вислухала опінії численних політиків і правників, між іншими і нюйоркського губернатора Нелсона А. Рокефеллера. Підкомісія прийшла до висновків, що не треба створювати нового становища, за яке висловився був і президент Айзенгавер. Цей „перший секретар" мав би, головним чином, займатися справою так званої „холодної війни" і відтяжив би працю президента в багатьох інших ділянках. Голова цієї підкомісії сенатор - демократ із Вашинґтону Генрі М. Джексон, який є і головою Крайового Демократичного Комітету, заявив в цій справі таке: „Американська урядова система не має місця на становище першого секретаря". Новий надсекретар не полегшив би праці Президентові, бо згідно з американською урядовою системою американський президент мусить сам відповідати за свій кабінет і за цілість закордонної політики країни.

НАЙТЯЖЧИЙ ПІДВОДНИЙ НУКЛЕАРНИЙ ЧОВЕН ЗДА

Робітники військової корабельні в Гротон, Пва. приготовляють до спущення на воду новозбудований нуклеарний підводний човен „Етан Аллен", що із своїми 6.900 тоннами буде найтяжчим підводним човном ЗДА.

ЗДА плянують вислати людину в космічні простори в 1961 році

Вашинґтон. — Директор Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації д-р Кейт Гленнен заявив, що ЗДА пробуватимуть вислати людину в космічні простори вже на початку найближчого року. Це станеться за допомогою випродукованих армією ракет типу Редстон. Перша проба обмежиться до лету на висоту коло 125 миль, і довжина цього лету має виносити коло 200-ох миль в горизонтальному напрямку та той перший лет мав би тривати коло 15 хвилин. Д-р Гленнен склав цю заяву на телевізії Амерікен Бродкестінґ Компані. Влітї цього року він передбачав, що цей перший пробний лет відбудеться вже восени цього року, але пізніше виявилася потреба відкласти цю пробу дещо напізніше. На другу половину 1961-го року передбачає д-р Гленнен перший лет людини по космічних просторах довкруги Землі. Він відмовився сказати, чи СССР не випередить ЗДА в цій ділянці. Совєтський журнал „Вестнік Академії Наук" повідомляє в останньому числі, що треба ще розв'язати численні проблеми, поки вдасться вислати людину в безпечну подорож по космічних просторах. Але переведена проба на летунській базі в Кейп Канаверал на Флориді в дні 21-го листопада виявила, що не вдасться випустити людину на пробні лети в космічних просторах вже на початку 1961-го року, як плянувалося, бо не загорілася третя частина ракети. Ця тимчасова невдача спричинила те, що перший пробний лет людини в космічні простори відбудеться дещо пізніше в 1961му році. Відкладуть теж лет і довкола Землі на пізніший час.

Продукують сателіт, який нищитиме ворожі сателіти

Ню Йорк. — Тижневик „Авіейшен Вік" повідомляє, що американське летунство продукує такий штучний сателіт, який зможе нищити ворожі штучні сателіти що будуть кружляти довкола Землі. Перша проба з тим сателітом відбудеться в 1962-му році. Збудовання цього протисателітного проєкту має коштувати коло $60 мільйонів. Мають бути готові 4 протисателітні сателіти, що мають складатися з трьох частин. Перша й друга частини мають бути такі самі, як при розвідчих сателітах „Самос". На цих двох частинах буде третя, дещо менша, призначенням якої буде маневрувати до ворожого предмету, і вміщати в собі потрібні прилади. Цей проєкт називається „Проєкт Сейнт". Сподіваються, що і в СССР енергічно працюють над продукцією такого сателіта, який міг би нищити ворожі ракети-сателіти. Дехто гадає, що СССР матиме протисателітський сателіт вже в 1963-му році. ЗДА мають його на один рік скорше.

СЕН. Л. ДЖАНСОН СТВЕРДЖУЄ, ЩО НОВИЙ УРЯД ПІДТРИМУВАТИМЕ НАТО

Париж. — На річній парляментарній конференції членських держав Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО), що відкрилась в Парижі у понеділок 21 ц.м., голова американської репрезентації, сен. Линдон Джансон заявив, що вислід останніх американських виборів не є запереченням дотеперішньої американської закордонної політики, опертої на принципі колективної безпеки, що його здійснюється в сіті існуючих військово-політичних союзів. Сен. Джансон запевнив зібраних, що З'єдинені Держави надалі продовжуватимуть свою найактивнішу участь в союзних організаціях, при чому ствердив, що „голос ізоляції замовк в Америці". „Кожна партія, кожна секція говорить тепер одним голосом за збільшеною участю в кращих спільних зусиллях для світового миру, свободи і справедливости". Сен. Джансон зокрема підкреслив, що коли президент Айзенгавер залишить свій уряд, то він „буде надалі користуватися пошаною, довір'ям і відданістю всіх своїх земляків без уваги на наш хатній поділ на партії". Сен. Джансон прославляв през. Айзенгавера за його заслуги для скріплення зв'язків Америки з союзними країнами і цей зворот його промови був загально оплескуваний. Зрештою, він поклав натиск на конечність, щоб НАТО звертало більшу увагу на економічну допомогу відсталим країнам. Хоч сен. Л. Джансон застерігся, що він промовляє не як новообраний віце-президент, а як сенатор, проте загально інтерпретовано його заяву, як вислів думки новообраного президента Джана Ф. Кеннеді. — Парляментарну конференцію НАТО відкрив французький прем'єр М. Дебре, який запевняв про вірність Франції тому союзному блькові. Норвежський закордонний міністер Гальвард Лянґе твердив, що бути-небути НАТО залежить від його зв'язків з недорозвиненими країнами. На місце дотеперішнього президента цієї парляментарної асамблеї НАТО, французького генерала Антуана Бетуарта обрано нового президента в особі голови норвежського парляменту Н. Лянґеля. Віце-президентами стали парляментаристи італійський і західньо-німецький, а бельгієць став скарбником. Приявними є парляментарні делеґації з усіх 15-х країн НАТО — за вийнятком Туреччини, де парлямент розв'язаний.

Ген. Норстед пропонує атомову зброю для країн НАТО

Париж. — Генерал Лоріс Норстед, головний командант збройних сил Організації Північно-атлянтійського пакту (НАТО), що охоплює 15 західніх країн, запропонував у своїй промові на парляментарній конференції НАТО у Парижі створення „складу атомової зброї" для всіх держав НАТО, при чому кожна членська країна мала б однакове право контролі, себто „вета", над ужиттям тієї зброї. Тільки ЗДА й Англія могли б постачати до того „складу" атомову зброю. Ген. Норстед заявив, що він доручив своєму штабові простудіювати сім спірних засадничих питань, пов'язаних з цією проблемою. Він назвав їх за порядком: (1) дальша політична, господарська і мілітарна загроза для західніх країн, (2) конечність наземних військ НАТО, як „щиту" для теренів зосередження атомової зброї, (3) теперішня збройна сила НАТО — поскільки вона вистачальна та поскільки мусить бути скріплена, (4) рівнорядний розподіл атомової зброї між членів НАТО, (5) коли і за чиїм наказом може бути вжита атомова зброя? (6) атомові ракети на середній засяг для наземного і морського вжитку повинні бути влаштовані на відповідно розміщених базах на суші і морі, і (7) „магазин" атомової зброї має стояти до розпорядження членів НАТО з їх рівнорядним голосом щодо вжиття зброї для оборони Европи. За першими коментарями, цей проєкт ген. Норстеда звертається своїм вістрям проти намагання Франції створити велетенським коштом гроша і енергії самостійну французьку атомову зброю.

У Бонні почались важливі американсько-німецькі наради

Бонн. Від понеділка ц. р. почались, передбачені на 2-3 дні, наради, на які спеціяльно прибула американська делеґація під проводом секретаря фінансів Роберта Андерсона і заступника державного секретаря для економічних справ — Даґласа Діллона. Головна тема цих нарад — за твердженням преси — це більша участь Західньої Німеччини в ділянці допомоги закордонові та відтяження Америки у видатках на американські війська, стаціоновані на терені Західньої Німеччини. Які конкретні пропозиції Америки — нічого офіційно про це ще не виявлено, бо американські чинники заявили, що сперша мусить дізнатись про це сам західньо-німецький уряд. Але газети твердять, що американські делегати настоюватимуть на те, щоб західньо-німецький уряд в будь-якій формі перейняв на себе утримання американського війська в Німеччині, якщо йому на перебуванні там того війська залежить. ЗДА мають великий щорічний дефіцит платничого балянсу, який в цьому бюджетовому році дійде кругло 4 більйонів дол., коли тим часом Західня Німеччина має два більйони надвишки у платничому балянсі і зібрала вже на 8 більйонів дол. золото-валютової резерви. ЗДА видають річно коло $700 мільйонів на своє військо в Німеччині. Американські керівні державні кола рішили, що такий стан не може продовжуватись. Джан Ф. Кеннеді є поінформований про ці заходи теперішнього уряду і з ними солідарний.

АРМІЯ ПОЛК. МОБУТУ ЗВЕЛА БІЙ З ВІЙСЬКАМИ ОН, ЩО ОХОРОНЯЛИ ПОСЛА ҐГАНИ

СОВЄТСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В ОН ДОМАГАЄТЬСЯ СЛІДСТВА І НОВОГО ЗВІТУ ПРО СИТУАЦІЮ В КОНҐО

Леопольдвіль, Конґо. — Вночі з 21 на 22 листопада ц. р. в Леопольдвіль відбулися реґулярні бої між з'єднанням конґолівської армії, очолюваної полк. Мобуту, і з'єднаннями Об'єднаних Націй, що охороняли резиденцію ґганського посла до Конґа Натанієля Азарко Вельбека. В бою, що в ньому взяли участь дві компанії тунісійських вояків, яких 300 людей, і кількасот вояків з конґолійської армії, було кілька вбитих і багато ранених. Причиною цілої цієї сутички була відмова командування Об'єднаних Націй дати згоду на усунення з Леопольдвіллю Вельбека, який згідно з обвинуваченням конґолійської військової влади, встрявав безупину у внутрішні справи Конґа, намагаючися привернути до влади усуненого конґолійського прем'єра Люмумбу і твердив, що Люмумба є єдиним законним головою конґолійського уряду. Початкові спроби команданта військ ОН бриґадіера Джіта Рікі і команданта ґганської армії ген. Генрі Т. Александра, який прибув саме до Леопольдвілю, довести до припинення збройної сутички, не дали успіху. Закінчила бої щойно їх обіцянка, що вони спонукають Вельбека залишити Конґо. В бою згинув полк. Жозеф Нкокольо, найближчий співробітник полк. Мобуту і теж один туніський вояк. Докладного числа втрат ще не встановлено. Совєтська делеґація в ОН опублікувала після одержання вісток про цей збройний зудар в Леопольдвіль спеціяльну заяву, в якій домагається від генерального секретаря ОН Даґа Гаммершилда проведення негайного слідства і приготування нового звіту про ситуацію в Конґо. Стверджуючи, що цей зудар був викликаний „бандою Мобуту", Совєти обвинувачують знову у своїй заяві, як головних спричинників нового напруження в Конґо бельґійських „аґресорів і колоніялістів" і вимагають негайного привернення до влади законного уряду колпрем'єра Люмумби. Відповідаючи на цю заяву, президент Конґа Касавубу, який перебуває тепер в Об'єднаних Націях, ствердив, що головною причиною цієї збройної сутички була відмова Вельбека покинути конґолійську територію, як теж і зайнята командуванням ОН позиція в обороні Вельбека. Касавубу пригадав, що вимога негайного усунення Вельбека була передана ним, як президентом Конґа і полковником Мобуту, як командантом конґолійської армії, вже місяць тому, але ж цієї вимоги не взяли до уваги ні уряд Ґгани, ні представництво ОН в Конґо. До хаотичної ситуації там причинився інцидент з минулої неділі, коли-то авто американської амбасади в столиці Конґа, яке поспішало на летовище, наїхало подорозі на молодого конґолійця-ровериста і вбило його. Юрба конґолійців, що миттю збіглись, важко побила двох членів амбасади ЗДА, що їхали автом, а американський полковник із дружиною, які також були там, встигли в останній хвилині врятуватись, вскочивши до автобусу. Конґолійські власті не звернули уваги на ту подію, бо таких випадків на конґолійських шляхах щоденно дуже багато.

Совєти викинули із СССР члена американської амбасади в Москві

Москва. — Совєтський уряд наказав асистентові летунського аташе при американській амбасаді в Москві майорові Ірвінґові Т. МекДоналдові, мол., покинути територію Совєтського Союзу і від'їхати до ЗДА. В ноті, переданій Совєтами у зв'язку зі цією справою, стверджується, що Ірвінґ „займався безупину розвідчою діяльністю, суперечною із його становищем, як акредитованого дипломата". МекДоналд перебував у Совєтському Союзі від квітня 1959 року. Його шефа, летунського аташе полк. Едвіна М. Кіртона викинула Москва в серпні ц.р., обвинувачуючи його теж у шпигунстві. Одним із головних закидів проти майора МекДоналда було те, що перебуваючи в Харкові в Україні в жовтні ц.р. він виступав там, як турист, і оглядав заборонені місця з військовими влаштуваннями і фабриками.

Юґославія сподівається нових атак збоку Москви

Београд. — Керівна комуністична верхівка в Юґославії очікує посиленої пропаґандивної кампанії Совєтів і їхніх сателітів та комуністичного Китаю проти режиму Тіта — твердять закордонні обсерватори в Юґославії. Юґославські комуністи пояснюють свої передбачення фактом затяжних тайних нарад східньо-европейських і китайських комуністичних головачів в Москві, які з'їхались туди з нагоди святкування роковин жовтневої революції. Юґославські комуністи переконані, що російські й китайські комуністичні верховоди не хочуть тепер явного розриву і заманіфестують назверх свою „вічну приязнь" на базі компромісу: китайські комуністи призн ають Москві, що перемогу комунізму можна осягнути без війни шляхом „мирної співпраці", а Москва зате потвердить ворожість Пейпінґу супроти „ревізіоністів". Ото ж остаточно за ту нову московсько-китайську злагоду заплатять тітоісти, на голову яких звалиться нова посилена лайка однаково з Москви, як Пейпінґу, як на найпоганіших „ревізіоністів".

Сподіваються, що новий Конґрес вможливить більшу акцію в ділянці цивільної оборони

Вашинґтон. — Представники Уряду Цивільної Оборонної Мобілізації заявляють, що новообраний президент Джан Ф. Кеннеді і новий 87-ий Конґрес зроблять дещо більше для цивільної оборони ЗДА, ніж це було досі. Директор цього Уряду Ліо А. Геґ вже виготовив цілий ряд нових пропозицій, які Конґрес мав би ухвалити, щоб вможливити цивільному населенню пережити нуклеарну атаку, коли б ворог відважився напасти на ЗДА. Треба б вирішити справу, яким способом можна б доповнювати склад Палати Репрезентантів на випадок того, коли б деякі конґресмени не могли виконувати своїх законодатних функцій. Дальші законопроєкти в цій ділянці такі: зберігати харчі в таких місцях, де вони були б забезпечені проти радіяції, — видати закон про раціоналізацію харчів на випадок потреби; ухвалити закон про примусову будову протирадіяційних сховищ при федеральних будівлях; вможливити потрібне переміщення населення з загрожених районів; дати податкові полегші тим, які будують сховища при нових будівлях.

Парох катедри заборонив запричастити посадницю Сан Хуану

Сан Хуан, Порто Ріко. — Парох катедри о. Томас Месоне заявив публічно в катедрі, що посадниця Сан Хуану пані Феліса Рінкон де Ґатіс не зможе дістати св. Причастя в катедрі так довго, поки вона публічно, в радіо, телевізії або в часописі, не покається за те, що голосувала на кандидата народно-демократичної партії губернатора Муніса Муньоза Маріна. В неділю пані Рінкон де Ґатіс не була ні на одній із п'ятьох Служб Божих в катедрі. Але повідомляють, що вона в п'ятницю мала причащатися в місцевості Веґа Маха, куди вона виїхала на відпочинок при кінці тижня. Санхуанський єпископ Джеймс П. Дейвіс видав заборону католикам голосувати на кандидатів народно - демократичної партії, яка рекомендує контролю народів, та інші законопроєкти, які противляться догмам Католицької Церкви. 58 відсотків виборців голосували на цю партію, і теоретично всі вони згрішили, бо не послухали своїх єпископів. Всі ті виборці мають сподіватися з цього гріха, поки зможуть дістати Тайну св. Причастя.

В АМЕРИЦІ

● **Сенатор-республіканець** із Ню Гемпшир Стайлес Бріджес подає три причини, чому програв вибори віце-президент Ричард М. Ніксон: 1. президент Айзенгавер запізно почав вести виборчу кампанію в користь Ніксона. 2. Сам Ніксон почав вести енерґічну виборчу кампанію аж в двох останніх тижнях. 3. Ніксон непотрібно виступав в телевізійних дебатах із Кеннеді. Та Ніксон має найбільші шанси бути республіканським кандидатом в 1964-му році.

● **Поштовий уряд** видав нову марку для відзначення 97-их роковин славної Ґеттисбурзької промови президента Абрагама Лінкольна. На цій поштовій 4-центовій марці надруковані слова з листа Лінкольна з 6-го квітня 1059 року: „Ті, які заперечують волю іншим, не заслуговують на те, щоб самі були вільні".

● **Віце-президент** Ричард М. Ніксон, який відпочивав із рідньою, дружиною і двома дочками в Кі Біскейні на Формозі, від'їхав із генеральним прокуратором Вілліямом П. Роджерсом 19-го листопада до Нессо на Багамських островах. Пані Ніксон ще перед „Днем Подяки" від'їде до Вашинґтону, куди на „День Подяки" приїде і віце-президент.

● **Шеф штабу летунства** генерал Д. Вайт, який літає на літаках вже 35 років, від 1-го січня 1961-го року не буде „примусово" 4 години місячно керувати літаком на те, щоб не „забути" свого летунського фаху, як це він робив досі. Звільнені від цієї праці ще й інші 236 летунських генералів, бо обов'язково мусять керувати літаками аж 70.620 офіцерів, які не виконують летунської служби.

● **Президент Айзенгавер** в середу 23-го листопада кінчає відпочинок в Оґесті, Джорджія, щоб в четвер в „День Подяки" бути в Білому Домі. Пані Айзенгавер відлетіла до Вашинґтону вже 18 листопада, бо вона в п'ятницю влаштовує прийняття-забаву, на якій дебютуватимуть дві її сестрінки панни Мур — 19-річна Еллен і 18-річна Мемі. Це буде перше таке прийняття в Білому Домі від 1910-го року, коли донька президента Вілліяма Говарда Тафта Геллен дебютувала в Білому Домі на окремій забаві.

● **Винстон Черчіл**, який в минулому тижні впав і пошкодив собі хребет, вернувся зі шпиталю до дому під дальшу домашню опіку. Лікарі кажуть, що стан здоров'я 86-літнього державного мужа — значно покращав.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Доповідь проф. Володимира Дорошенка** на тему „Вигляд і вдача Шевченка за свідченнями його сучасників" влаштовує Літературно - Мистецький Клюб у Ню Йорку в п'ятницю дня 25. листопада ц. р., о год. 8-ій вечора.

● **Виставка образів мистця-маляра Василя Панчака** буде відкрита дня 25-го листопада ц. р. в УНДомі в Ню Йорку. Василь Панчак виставляв багато разів в американських ґалеріях, а недавно відбулася виставка його картин у Парижі, а саме у ґалерії Реймонда Дункана від 1 до 15 жовтня ц. р. Тепер мистець Панчак вдруге показує свої твори в УНДомі в Ню Йорку, де матимуть змогу побачити їх усі українці, зацікавлені мистецтвом.

● **Українське Академічне Козацтво „Запорожжя"** влаштовує в суботу дня 26-го листопада ц. р. зустріч членів, яка буде попереджена Козацькою Радою о год. 3-ій по пол. Зустріч відбудеться в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку о год. 5-ій по пол. і до участи в ній запрошені члени „Запорожжя" з родинами і члени братніх товариств „Чорноморе", „Залізняк" та інших студентських товариств. В Козацькій Раді обов'язкова участь усіх членів „Запорожжя".

● **П'ятий Конґрес Українського Студентства Канади**, організований Союзом Українського Студентства Канади, відбудеться в днях 24—25 грудня ц. р. у приміщенні Гарт Гавз у Торонтонському Університеті в Торонті, Онт., Канада.

У СВІТІ

● **Французькі кола** вважають, що Мароко погодилось прийняти 12 джетових літаків від СССР з уваги на внутрішню ліву опозицію серед мароканських арабів: воно нібй має доказати їм, що уряд Мохаммеда V є дійсно „невтральний" і не цурається співпрацювати також з Совєтами.

● **Між Йорданією і Іраком** мають бути відновлені дипломатичні взаємини з відкриттям амбасад і консулятів в Аммані і Багдаді. Ці взаємини були зірвані після революції в Іраку 14 липня 1958 року, коли-то військові змовники вбили всю керівну верхівку столиці Іраку Багдаді, включно з кузеном йорданського короля Гуссейна, Фейсалом II.

● **В Англії**, у додаткових парляментарних виборах в шістьох округах всюди виграли консервативи, зберігши за дотеперішніми своїми послами їх мандати. Зате опозиційна Соціялістична партія впала, за скільністю отриманих голосів, з другого дотеперішнього свого місця, на третє, після Ліберальної. Керівники Ліберальної партії вбачають у цьому добрий для себе знак — значного скріплення себе в найближчих загальних парляментарних виборах, за рахунок консервативістів та головно соціялістів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Suns, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, — authorized July 31, 1918
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Проблеми нового уряду

Вся Америка й закордон із зрозумілим зацікавленням очікують створення нової демократичної адміністрації. Новообраний президент Джан Ф. Кеннеді зберігає глибоку мовчанку щодо своїх плянів, хоч він має намір притягнути до участи в своєму уряді. Очевидно, що ключову ролю гратимуть так три особи: державний секретар та секретарі оборони і фінансів. Однак, поруч із офіційними членами уряду у такій велетенській машині, як американська, надзвичайно важливі функції виконують також амбасадор до Об'єднаних Націй і Організації Північно - Атлантійського пакту (НАТО), керівник американської програми закордонної допомоги, директор Інформаційної агенції, репрезентант ЗДА в Організації американських держав, і, очевидно, амбасадори в країнах із найбільшим значенням для закордонної політики ЗДА, в першу чергу в столицях Англії, Франції, Західньої Німеччини і Совєтів.

Однак річ іде не тільки про вибір осіб на керівні становища, що їх займають тепер люди республіканської адміністрації. Річ іде також про такі реформи в різних ділянках державно - внутрішньої і закордонно - політичної адміністрації, що їх Джан Ф. Кеннеді або виразно заповів, або на їх потребу натякнув. Хоч не говориться про це в офіційних повідомленнях, проте можна припускати, що в теперішніх нарадах Джана Кеннеді з його найближчими однодумцями є обговорювані різні такі справи. До них, наприклад, належить проєкт об'єднання Адміністрації міжнародної співпраці, що відає допомогою закордонові, Фонду позик для поліпшення і розвитку, що стосується також недорозвинених країн, і Адміністрації харчових надвишок, що їх розпаначуються продажем і дарунками за кордон.

В часописах появилася непотверджена вістка, що Дж. Ф. Кеннеді радий би мати у проводі одної зреформованої агенції, яка охоплювала б усі справи американської закордонної економіки, теперішнього заступника державного секретаря, дипломата - економіста й високого фахівця в цих справах — Даглеса Діллона.

Друга, може ще важливіша ділянка, в якій Джан Ф. Кеннеді, будім-то за порадами свого близького співробітника сенатора Стюарта Саймінгтона з Мізурі, колишнього секретаря летунства за Гаррі Трумана, хоче превести глибокі адміністраційні реформи, це секретаріят оборони. Плянується підвищити компетенції секретаря оборони із обниженням становищ секретарів трьох окремих родів зброї до ступня підсекретарів. Плянується теж віби перетворення нинішнього становища голови шефів об'єднаного штабу на шефа збройних сил за зразком одного шефа генерального штабу в західньо - европейських країнах.

Ясно, що всі ці проблеми дуже складні і що вони вимагають великої уваги і журби. До них можна ще додати журбу за переведення бодай мінімуму тої ліберальної програми, що її заповів Дж. Ф. Кеннеді в ділянках громадянських прав, соціяльного і фермерського законодавства, допомоги школам і фондів на будову мешкальних домів.

Американські і закордонні часописи повні міркувань на тему труднощів, що їх матиме Дж. Ф. Кеннеді з уваги на зріст сили консервативного бльоку в Конгресі, до якого належать не тільки республіканці, але й демократи, головно з південних стейтів. Наприклад, Маршал МекНіл з концерну Скрипса - Говарда дивиться „чорно" на можливості Кеннеді перевести у 87-му Конгресі 5 точок, проголошених ним, як мінімум у програмі покращання законодавства щодо громадянських прав. З другого боку, такий знавець історії ЗДА й актуальних відносин, як Джозеф Алсоп, переконаний, що рішучий, активний і „динамічний" новий президент ЗДА переборе опозицію в Конгресі і переведе все найважніше, чого забажає.

Все це дійсно залежить, наскільки Дж. Ф. Кеннеді виявить свій хист у підборі членів уряду та голів найважливіших агенцій державного апарату в краю і за кордоном і наскільки він покаже себе енергійним і послідовним у проводженні своєї програми. Бо кожна добра ініціятива скерована на збільшення добробуту населення чи на скріплення оборонної могутности країни, напевно матиме підтримку всього американського народу, без уваги на партійні чи будь-які інші різниці.

Поразка Москви в Японії

На вислід японських виборів, що відбулися в неділю 20-го листопада ц. р., Москва покладала великі надії, сподіваючись, якщо не вирішальної перемоги лівих партій у цих виборах, то принаймні такого послаблення консервативних елементів, яке унеможливлювало б провідній ліберально - демократичній партії десигнування уряду і з тим виконування цією партією державної влади. Базувала Москва ці свої сподівання головним чином на організованих нею й успішних для її інтересів цьогорічних червневих демонстраціях і заворушеннях, з допомогою яких комуністам й іншим лівим елементам в Японії повелося ударемнити відвідини президента Айзенгавера в Японії і викликати у світі враження, що вся японська публічна опінія настановлена вороже проти ЗДА і проти підписаного між ЗДА і Японією договору безпеки.

В друкованих у московських „Правді" й „Ізвєстіях" статтях і кореспонденціях на тему японських виборів, автори їх доводили буцімто, що „японська громадськість має вже достатній політичний досвід", що „мільйони японських громадян, які брали участь в мітінгах, демонстраціях і протестних страйках проти мілітарного союзу із ЗДА в червні ц. р., виразно розуміють, в яку безпросвітню кабалу тягнуть японську націю лідери провідної консервативної партії" і що „наріть консервативні буржуазні японські газети з гіркістю стверджують, що японська дипломатія після підписання нового мілітарного союзу із ЗДА плентається у фарватері американської політики". Водночас із цим московські офіціози, намагаючись скомпромітувати виборчу кампанію японських консерватистів, виписували цілі статті про те, що рішальною силою у японських виборах є тільки гроші, що підкуп і шантажування виборців, при чому „Правда" називала суму трьох більйонів єнів, „асигнованих монополіями" на виборчий фонд консерватистів, а „Ізвєстія", не узгіднивши цієї справи з „Правдою", встановили цю суму тільки на понад один більйон єнів . . .

У самих виборах усі ці московські сподівання тріснули, як миляні баньки. Японські комуністи, не зважаючи на всю шалену пропаганду і велетенські грошові засоби, зазнали дошкульної поразки, здобувши всього три, і то ще не цілком певні, мандати на всіх 467 місць у японській Палаті Репрезентантів і на всіх своїх 118 кандидатів. Їхнім союзникам, японським соціялістам, повелося збільшити свій стан посідання в цій же палаті понижче, бо на 3 мандати до 143 місць. Отже вирішальною і провідною силою в парляменті і послідовно в уряді залишаються далі консервативні ліберальні демократи під проводом дотеперішнього прем'єра Гаято Ікеди. А крім того, і що найголовніше, вислід недільних виборів був всенародною ратифікацією японсько - американського договору про безпеку й апробатою прозахідного курсу японської зовнішньої політики.

Японський нарід своїм голосуванням у виборах 20-го листопада 1956-го року визначив рішуче свої позиції і свої прямування, встановлюючи їх виразно і недвозначно по боці вільного світу. І саме це є одною з найбільших політичних поразок, що їх зазнала Москва в останньому часі.

ЗАГАДКОВИЙ „ВІДКРИТИЙ ЛИСТ"

Від половини вересня цього року забріхана до безтями большевицька пропаганда робить багато гамору, виразно призначеного для внутрішнього вжитку, з „відкритим листом", що його нібито мав написати і передати в пресі і радіо Василь Кук, який мав бути — як це подається в згаданому листі — активним українським націоналістом, одним із провідників Організації Українських Націоналістів та який „за дорученням центрального проводу здійснював керівництво націоналістичним підпіллям в західніх областях України" після другої світової війни, мавши псевдо „Леміш" „Юрко", „Полковник Коваль", „Медвідь" та інші. Із цим „відкритим листом" мав згаданий „Василь Кук" звернутись через радіо 19-го вересня цього року до українців за кордоном і опісля цей лист надруковано в різних совєтських газетах і, вкінці, його передрукували також „прогресивні" газети українською мовою в ЗДА і Канаді. Тепер також інформують, що в листах з України до рідних чи знайомих в Америці і в Канаді пересилається вирізки того листа з різних льокальних підсовєтських газет.

Зміст листа легко міг би собі уявити кожний, хто обзнайомлений з большевицькою пропагандою, навіть не читавши його. Підписаний під тим листом „Василь Кук" насамперед подає свою „автобіографію", признається до своєї антибольшевицької активности перед, під час і після другої світової війни, частинно виправдуючи цю свою активність „несвідомістю", а частинно засуджуючи її, і твердить, що він був заарештований, але тепер „указом Верховної Ради УРСР помилуваний" і разом з жінкою є „вільними громадянами Української РСР". Проте, головна частина і безсумнівна ціль листа, до речі, не позбавленого всіляких пропагандивних хитрувств, це спроба „доказувати", що в Україні, мовляв, немає вже місця для будь-якого підпілля, що боротьба проти большевизму рівнозначна, мовляв, з боротьбою проти українського народу, бо хоч — мовляв, нігде правди діти — за часів „культу особи", себто Сталіна, не було занадто добре, алe й не було так зле, як твердять націоналісти, то за Нікіти Сергійовича вже цілком добре, а якщо не вірите, то. . ., „приїжджайте і самі переконаєтеся!"

Ціль листа наявна. Вона заключається в двох головних твердженнях: 1) „немає місця" для революційної боротьби в Україні і 2) „приїжджайте і самі переконаєтеся" А для її ефективности як серед народу на рідній землі, так і серед еміґрантів, під листом підписано нікого іншого, як визнаного в тому жлисті дотеперішнього провідника революційного підпілля, „Василя Кука".

Вільна українська преса, як і громадянство поставились до цього нового трюку большевицької пропаганди з цілком зрозумілою і оправданою резервою. Не можна ж бо такої події коментувати, не перевіривши фактів. А їх перевірити не легко. Але, тим не менше можна ствердити деякі безперечні істини, що вповні підтверджують основну і єдино можливу характеристику згаданого „відкритого листа", як старими нитками шитий большевицький пропагандивний трюк. Згадаймо тільки деякі з цих наявних істин.

По-перше, немає ніякої не то певности, але навіть будь-якої переконливої познаки, що автором того листа могла бути підписана під ним особа. Фотографія, що надрукована в деяких совєтських газетах разом із тим листом, могла бути так само легко спрепарована, як і сам лист. У самому ж листі немає ані одного речення, ані одної фрази, ані одної інформації, що її не знав би навіть якийсь другорядний агент совєтської поліції та що могла б, евентуально, бодай посередньо навести на те, що автором листа є справді якась визначна особа з антибольшевицького підпілля. Вражає також обставина, що совєтська влада, діставши в свої руки — як вона твердить — самого провідника українського підпілля, який нібито „кається" та „навертається", обмежилась до примітивного „відкритого листа", не зробивши будь-якого іншого вжитку з будь-що-будь великих пропагандивних можливостей такої нагоди.

Проте, примітивного пропагандивно - забріханого характеру згаданого „відкритого листа" не змінив би і завжди можливий випадок, що підписаний під ним автор дійсно є Василь Кук, що він дійсно — як це твердиться в тому листі — грав якусь ролю в українському революційному підпіллі, і що він справді був заарештований. Між нами ж є живі свідки не випадків, але системи совєтського поліційного „правосуддя", в якому зачерпнутий „признавалися" до всього, в чому їх обвинувачувано, — включно із написанням „Фауста", як це дотепно віддано в анекдоті на тему підсовєтського побуту. Відомо також, що люди, які вибирались чи перебирали будь-яку функцію в боротьбі проти большевизму із можливістю попасти в руки большевицьких опричників, та передбачаючи таку евентуальність і здаючи собі справу з обмежености людської видержливости, часто наперед забезпечували себе і своїх друзів навіть писаною заявою, щоб не вірити нічому, що його устами чи в його імені могло б бути сказане або написане після його арешту. Заява зрозуміла, як пригадати, що всі совєтські підсудні принципово не тільки „каються", але й „просять" для себе найвищої кари.

В таких обставинах і згаданий „відкритий лист", без уваги на те, хто і як його писав чи підписував, не є ще нічим іншим, як тільки ще одним совєтським пропагандивним блефом, без найменшої вартости для тих, що цей лист фабрикували.

Тим не менше цей лист має вартість, хоч і цілком іншу, ніж та, для якої він був спрепарований. Він бо потверджує наявність українського підпілля аж до сьогоднішнього дня, хоч большевицька пропаганда при інших нагодах постійно заперечувала, що таке підпілля існує. Згідно з твердженням тієї пропаганди, — підпілля не було, аж тут нагло заарештовано, мовляв, його провідника, „відкрито" йому очі і він закликає всіх і вся, щоб припинили свою підпільну боротьбу, бо для неї, мовляв, „немає місця". Майстри большевицької пропаганди мусіли здавати собі справу із такої забріханости, як і не могли не передбачати, що забріханість буде викрита і скомпромітована. Коли ж вони все ж таки на неї пішли, то українській визвольний рух на рідній землі, як і зусилля української політичної еміґрації допомогти цьому руховій мусять до краю тривожити кремлівських поневолювачів - сатрапів і дошкулювати їм, якщо вони пускаються аж на такі рискові, бо наявні брехні і трюки, в якийсь бодай малій надії на послаблення того руху.

Усе це може тільки заохочувати нас усіх до нових і ще більших зусиль у всебічній боротьбі проти большевизму, до поборювання його всіми способами і засобами та в кожній ділянці і на кожному кроці, щоб приспішити його безславний кінець, який уже зі за горами, одним з доказів чого є і коментований фабрикат „відкритого листа".

НІМЕЧЧИНА ШУКАЄ НОВИХ ШЛЯХІВ

Мюнхен. — Ще рік тому здавалося, що про політичну приязнь між де Голем і Аденауером можна б сказати словами: „Смерть одна розлучить нас". . . Аденауер їздив на інтимні наради з де Голем і йшов далеко назустріч бажанням французького президента. Але час минає і люди та обставини змінюються. Де Голь надто повірив у те, що Німеччині, у другій світовій війні „зламано хребет" і що Західня Німеччина буде все сателітом чи безвольним партнером для французької політики. Тому французький президент дозволив собі ставити уряд Західньої Німеччини перед доконаними фактами: то він відмовився дати бази для американського летунства, озброєного атомовими бомбами, на території Франції; то де Голь заявляє, що на випадок війни, французька фльота не буде підлягати команді НАТО; то він демонстративно заявляв, що східня границя Німеччини має йти по лінії рік Одри-Ніси, чого формально не визнають ні уряд Аденауера, ні опозиційні німецькі партії. Як інформують, в грудні має відбутися нова зустріч між Аденауером і де Голем. Однак задовго перед цією зустрічею Аденауер у своїх виступах перед представниками преси зробив деякі корективи до заяв де Голя. Не називаючи імени французького президента, Аденауер заявив, що Західня Німеччина стоїть і стоятиме непохитно при НАТО, бо цей союз є єдиною надійною гарантією успішної оборони Европи перед натиском Москви. В цих словах міститься виразна відповідь на заяви де Голя, мовляв, Франція мусить бути така сильна, щоб могла себе оборонити власними силами і засобами. В німецькій пресі та в суспільстві часто критикують цю мегаломанію французького президента, називаючи його романтиком і „людиною 19-го століття". В цій критиці політики де Голя громадська думка в Західній Німеччині сходиться з поглядами уряду і публічної опінії Англії. В Лондоні вже давно дивляться з тривогою на політику де Голя, який має давні „анімозії" проти Англії і хоче грати „першу скрипку" в концерті держав Західньої Европи, відсуваючи Велику Брітанію на задній плян. Тепер, коли де Голь, замість кінчити війну в Альжирі, заплутався в суперечностях і поставив проти себе і лівих і правих, позиція Франції в світі значно послабла. Цей момент використовує Аденауер, з одного боку, і лондонський уряд з другого, хоч де Голь хотів би обмежити „Малу Европу" шести держав — Італія, Франція, Західня Німеччина, Люксембург, Бельгія і Голяндія — й ізолювати Англію, та її „сімку". В Західній Німеччині до цього ставляться дуже критично. Приязні слова Аденауера на адресу Англії прийнято в Лондоні з великим задоволенням. Цими днями сталася нечувана річ: англійський уряд запросив на відвідини до Лондону провідника німецько. Соціял - Демократичної партії Ерика Оллєнгауера, і делеґація цієї партії збирається за канал на політичні розмови з англійським урядом і опозицією. Можна розуміти цей крок Мекміллена як бажання підсилити опозицію в Німеччині перед виборами до парляменту в 1961-му році, бо, як відомо, німецькі соціял-демократи зовсім не захоплені „васальною" залежністю Німеччини від Франції, і соціял-демократичний уряд у Німеччині був би далеко вигіднішій для Англії, що не бажає „гегемонії" Франції в Европі. 15 років після воєнної катастрофи 1945-го року Західня Німеччина використала на відновлення свого зруйнованого господарства і тепер може розмовляти певнішим тоном зі своїми сусідами. Німецька армія належить до найкращих в Европі, тим часом армія Франції веде колоніяльні війни без кінця і її моральний стан невисокий. В цих обставинах Західня Німеччина шукає нових шляхів у політиці, щоб мати вільну руку в своїх рішеннях.

П. А.

Передбачають більший ріст економіки аж другій половині 1961-го року

Ени Арбор, Мишиґен. — 52 економічні фахівці на Конференції в справах економічного розвитку передбачали, що ріст економіки в цій країні почнеться аж від половини 1961-го року, бо до того часу підприємства й промисли будуть в такому стані як тепер. Ця Конференція твердить, що три фактори мають вплив на те, що тепер є деяка затримка в економії. 1. Недостача живішого руху в купуванні консумційних товарів. 2. Зменшення активности в промислах, де немає більших інвестицій в розбудову фабрик і на купівлю нових машин. 3. Зменшення числа нових родин і нових родинних господарств. Але в половині 1961 року почнеться ріст економіки, бо збільшаться федеральні видатки, подешевшають відсотки від позичок та збільшаться видатки консументів. На думку цих економістів найбільшою загрозою для економіки ЗДА є те, що немає певности щодо збільшеного руху в продукції товарів тривкої вартости, так як авта. Тут до стабілізації причинилася б найбільше знижка цін, якби була можлива.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩЕ ПРО ВІРШ ШЕВЧЕНКА „ОЙ ЧОГО ТИ ПОЧОРНІЛО"

Прочитав я у „Свободі", ч. 197 з цього року, статтю Л. Луцева п. н. „Шевченко не був песимістом" і якою дуже втішився, бо вона скинула мені тягар з голови.

Довший час носився я з гадкою написати про мильну інтерпретацію вірша „Ой чого ти почорніло" та інших творів Шевченка але не мав відваги, бо вважаю скандалом у 100-річчя смерти Шевченка вмовляти в поета, що він не вірив в будучність України (Л. Білецький). Значить — Шевченко є національним провідником у безвісті, бо в будуче України не вірить. Така інтерпретація скидає Шевченка з п'єдесталу провідника на землю, бо провідник мусить мати чітко означену мету!

Це нечувана річ, щоб такі невірності знайшли місце в будь-якому академічному виданні, яке повинно бути останнім словом науки.

Що відноситься до пояснення Л. Луцева, що розмову ведуть сучасники Шевченка з „полем", це значить з Україною, то я тих сучасників назвав би „кар'єровичами, гешефтмахерами", які знали Україну як їй було добре, бо сподівалися з неї користи, а як Україні не пощастило, то відвернулися від неї і забули її. Таких людей Україна не потребує, що знають її тільки в щасті.

Я дякую авторові за цю статтю і „Свободі" за її надрукування, бо автор звільнив мене з обов'язку написати вияснення в цій справі.

Т. Залеський

Торонто, Канада

ПРО „МУЗИКОТЕРАПІЮ"

Оце висловлюю Редакції „Свободи" та вельмишановному професорові Осипові Залеському подяку, за подану в „Свободі" за 9-го листопада ц. р., ч. 216, статтю „Музикотерапія". Дуже цікаво знати, що наука, поборюючи фізичні та душевні недуги людини, застосовує також і музику.

Ще більша подяка була б Авторові, якби він поділився з читачами знанням про шкідливість для фізичного та душевного стану здоров'я людини від звуків негармонійних, дико сполучених, якими є спроба навчитися або навчити музики дитини, що не має музичного слуху.

Живемо ж бо в людських скупченнях, тож і повинні б усі боротися за тишину, в міру можливості. Казав же композитор Бетговен, що найкраще, що він чув за своє життя — це тишина.

А то буває так: куплять дитині, що не має ні нахилу до музики, ні музичного слуху, якийсь музичний інструмент і змушують ту дитину грати та шкодити здоров'ю тих людей, зокрема сусідів, що мусять її слухати.

Хвора людина часто не має змоги ні кудись вийти, ні щось прочитати, тож єдиний зв'язок її зі світом — це послухати по радіо новини, або й підходящу музику. Алe, її цього та нещасна людина позбавлена, бо як тільки тихенько включить радіо, їй кричатимуть: „Бач, — сам „грає", а мойй дитині то грати не можна!?".

Допоможіть тій нещасній людині світлом науки!

І. Диканський

Бруклин, Н. Й.

Ярослав Зубаль

ВЕЛИКІ ЛОВИ В САНДОМИРСЬКІЙ ПУЩІ

(4)

Третій заступ — це своєрідний ліс чи радше гай, сосново-дубовий середнього віку мішаний лісостан. Це Вискій Гронд: довкола широко простягаються сіножаті, а лісок має форму великої, видовженої еліпси. Мисливці стають під лісом півколесом, бо другої лінії чи дороги, тут немає. Люди з нагінки сильно згуртуються на малому просторі і, здається, ніщо тут не втече. Посередині заступу цілі ляблурин лінчних нор, тут і положено для лисиць поживу в відповідній часі перед ловами.

Лише нагінка рушила, коли раз-по-разі залунали постріли. Ціла канонада з усіх сторін, що й трудно розпізнати, хто й до чого стріляє. Коли все скінчилося, вияснилось, що сталося щось неймовірне. Знана річ, що лиси ідуть звичайно одинцем, і в небезпеці кожний з них рятує себе, як може. А тут три лиси пішли за собою одним слідом і їх усіх положив майже на купу князь Чорторийський, високий, пристійний брюнет, добрий стрілець. До нього усі тиснуться із запитами, як то сталося і з ґратуляціями. Усі не повірили би, коли б сами не бачили, що всі три лиси поклались двох майже на бачив на власні очі. Нагінка ішла сильно стіснена, плече об плече і звірина була так стиснена, що не мала іншого виходу, як вийти на стрільця. Таке небувале мисливство. Чарторийський був вдоволений, ми теж! Вигін гону — чотири лиси й сілька заяців. Настрій попрадався в усіх по попередній невдачі.

Два дальші заступи — Покужка і Великі Борки — не дали нічого надзвичайного, хоч ми сподівалися диків. Вбито двох лисів і кілька заяців. Цих останніх тут багато, бо це близько піль. Щасливцями були князь Радзівіл і сам власник граф Тарновський, що стріляли по лисові.

А тепер найпевніший заступ, як його звичайно називають мисливці — це мисливське снідання. Алюмінієвий тарка досить мішної чистої горілки і славний мисливський біґос. На малій полянці під лісом розставлені столи і лавки, збиті з дощок, спеціяльно до цього призначені. Втомлені і голодні мисливці охоче засідають. При чарці і гарячому біґосі розв'язуються язики, а мисливці завжди мають що оповідати. Кілька балакунів оповідали цесамовиті історії, в які не всі охоче вірили, а деякі недовірливо похитували головами. Та це добра нагода для вимовних оповідачів, виговоритися перед добірною авдиторією. Збоку весело палахкотіла ватра, коло якої грілися лісова служба і живо гестикулюючи, обговорювала сьогоднішні цікаві пригоди. Далі коло іншої ватри зібралися гінці. Тут пішла правдива критика мисливських вмілостей і вичинів поодиноких мисливців. Ця критика була дещо їдка й іронічна, та на загал слушна і до неї часто прислухувалися й великі панове мисливці. Між ними був емеритований полковник Волковський, що ввесь час, через нервову хворобу, рухав головою вліво і вправо. А що він був не найкращим стрільцем, то про нього говорили, що він нічого не застрелить, бо неначе сам це заперечує головою. Це говорили гінці.

Час скоро минав, день коротким, і треба було спішитись, бо вечір пізньою осінню западає скоро і нагло. А ми ще не мали ні одного дика на конті і це було нашою найбільшою турботою. Ми вправді мали перед собою 3 - 4 заступи, в тому два суто дичі, та все залежало від щастя, а частинно від справности гінців.

„Рушаємо з Попілярні, де в затишку і подалеко від сьогоднішніх гонів відбувалося, як щороку, мисливське снідання, і їдемо до першого по перерві гону. Це багатющі на звірину Свинохліви і Лойвка. Вже сама перша назва натякає рожево мисливців; нагінка вирушила дещо раніше, бо мала далеко заходити й уставитися. Як не в Свинохлівах, то вже певно в Лоївці мусять бути дики, що звичайно мають тут свої берлоги. Тут їм кинено вже давніше багато поживи.

По уставленні мисливих на широкій господарській лінії, йде сигнал до нагінки — рушати. У відповідь гравоть роги в центрі і на обох флянгах, відгомін лягає по борах і несеться далеко. Мисливці стискають рушниці і пильнують добре кожний своє поле зору. Всі ждемо в напруженні — це один з наших найбільш надійних заступів сьогодні.

Я йду правим флянгом, куди мають „вексель" дики.

Лойвка — це густий і місцями непрохідний ліс, далі направо вузький канал і лука. Оповідають, що колись у цьому лісі під час ловів мав місце цікавий та одночасно комічний припадок. Тут багато літ тому, коли звірини в лісах було дуже багато і дики ходили стадами по кількадесять, а й по кількадесять штук разом, відбувалися лови. Одно зі становищ на лінії стрільців положене за широким і густим кущем по самій середині малої галяви, що півколом врізується в ліс. На цьому становищі було поставлено молодого і недосвідченого мисливця. Нараз зблизилася нагінка і з жахливим ломотом та гуком випало на нього стадо яких 30 диків. Він, бідака, не знав, що має робити і спішно усунувся на бік, навіть не вистріливши до диків, що, як буря перегнали коло нього. Скільки сміху й іронічних завваг він наслухався потім!

Гінці зближалися до половини заступу, коли ми почули поодинокі крики коло того місця, де звичайно залягали дики. Скоро почулися гострокулеві - постріли, десь в половині лінії стрільців, де ліс найгустіший. Кулеві постріли легко відрізнити від шротових вправне вухо мисливця і лісника, що часто буває на ловах. Це не потішило, бо я був певний, що нарешті прийшла на чергу грубша звірина — дики. На другому кінці заступу лунають теж густі постріли — знак, що цей заступ один з кращих сьогодні. Врешті все втихає, і виходимо на лінію стрільців. Нам показують трофеї щасливих стрільців: два дики — один з них величавий зразок старого одинця, що попав на кулю князя Радзівіла мол., і дістав добре „на комору" (серце). Зваливсь під грубою сосною перед самою гущавиною, де міг зникнути безслідно, коли б не був поцілений добре. На хребті довгі, вилискуючі „пера" шерсти, якої вже пильнує один зі служби перед висмикуванням, яке часто практикують люди з нагінки; ця шерсть надається на дратву в шевстві.

СВОБОДА SVOBODA
SUBSCRIPTION RATES:
One year . . . . $ 12.00
Six months 6.25
Three months 3.25
Jersey City & Foreign Rates:
One year $14.00
Six months 7.50
Three months 4.00
ПЕРЕДПЛАТА:
На рік $12.00
На пів року 6.25
На три місяці 3.25
В Джерзі Сіті і закордоном:
На рік $14.00
На пів року 7.50
На три місяці 4.00

„НЕЗАБУДЬКИ" ІВАННИ САВИЦЬКОЇ

Рік тому появилася на нашому книжковому ринку нова книжка відомої української поетки і письменниці, авторки багатьох книжок для дітей Іванни Савицької. Це „Незабудьки" — вірші для дітей, видані великим форматом, у гарному мистецькому оформленні Олени В. Войтович.*) І вірші і малюнки тематично поєднані — і все це разом із змістом цілої цієї збірки поезій для дітей робить її не тільки однією із видатніших позицій в нашій не надто багатій дитячій літературі, але й вартісним дарунком для різних нагод — початку й закінчення шкільної науки, Дня Матері, на Святого Миколая і на Різдво під ялинку.

На зміст книжки „Незабудьки" складаються 39 віршів для різних нагод і різної тематики. Усі вони надихані глибоким патріотизмом, любов'ю до далекої України, її столиць, її природи, людей, що її славного минулого — і вірою в її майбутнє. Крім цих патріотичного змісту віршів, як і поезій, присвячених Великоднім і Різдвяним святам, є кільканадцять віршів, зв'язаних із сучасним побутом українських дітей, що прибувши з своїми батьками з України, або вже народжені тут, вчаться в українських і не-українських школах своїх країн поселення і свої вакації проводять по пластових таборах і різних літніх оселях. Два вірші присвячені бажанням юнаків стати в майбутньому моряками („Як я виросту") чи пільотами („Летить літак").

Ці два вірші, як і зміст віршів „При ватрі" та „Поклін праці", доводять, що авторка усвідомлює конечність пов'язати з сучасністю й актуальним оточенням зміст творів для українських дітей, що перебувають поза Україною, в різних країнах світу. Зміст більшости з публікованих тут в книжкових і періодичних виданнях писань, хоч не раз і дуже патріотичний, але здебільша відірваний від актуального життя дітей, дуже мало конкретний і зрозумілий. Часто - густо — це писані старшими авторами спогади про Україну, що її діти не бачили, не знають і, — живучи серед інших народів, іншого оточення й іншої природи, — не розуміють. З того погляду автори дитячої літератури, писаної і публікованої поза Україною, стоять перед завданням, так сказати б, „усучаснення" своїх творів для дітей, знайдення в них іншого підходу в показуванні дітям небаченої ними України, образ якої повинен бути більш конкретний, переконливий і зрозумілий. Для того ж треба, щоб автори брали до уваги сучасне становище дітей і вели їх до усвідомлення України, виходячи з їхньої психіки, їхніх актуальних зацікавлень й аспірацій. Для прикладу треба ствердити, що нічого не дадуть дітям в їх актуальному перебуванні поза Україною хоч би й найкращі описи України, якщо в них буде мова про речі, яких діти не бачили і не знають, і для ознайомлення дітей із якими треба або вияснень батьків або довідок із підручників.

Так само, не дуже промовляють до дітей усі і щирі і милі згадки і спогади про такі чи інші свята в Україні, тим більше, що діти ще надто молоді, щоб жити спогадами і розуміти їх.

Вертаючися до „Незабудьок" Іванни Савицької, що і в їх назву і в їх зміст покладено мотив „Не забувати про Україну", треба ствердити, що авторка дала в цій збірці низку добрих формально віршів загального патріотично-релігійного змісту, які займуть своє почесне місце в рецитаційному репертуарі шкільної і пластової молоді. До таких треба зарахувати її „Молитву українських дітей", „Серце України", „Найкраща писанка", „Моїй мамі", „При ватрі", „Поклін праці", „У Вифлеємі", „Сніговий дід". Пісня „Ми молоді", відзначена на конкурсі ОПДЛ, повинна стати справді маршовою піснею молоді, згуртованої в різних молодечих організаціях, зокрема у Пласті.

Авторка володіє добре засобами поетики. Її віршові форми багаті і різнородні. Мовних огріхів, „промінно" замість „променисто", чи прозаїзмів — „любов . . ., що вимагає вартісних прикмет" — обмаль, і мова в загальному дбайлива, що доводить, що авторка працює наполегливо над її збагаченням. Після попередніх збірок Іванни Савицької, зокрема виданої ще в 1953 році її збірки „Серце" із мистецькою обкладинкою, заставками і кінцівками так передчасно згаслої малярки Марії Морачевської, „Незабудьки" Іванни Савицької є її дальшим кроком вперед і заповіддю дальших творчих досягнень.

Б. Кравців

*) Іванна Савицька. НЕЗАБУДЬКИ. Вірші для дітей. Мистецьке оформлення Олени В. Войтович. Филаделфія — Ню Йорк, 1959. 4-°. Стор. 48 нп.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Листопадові Роковини в Бруклині — Південь

6-го листопада ц. р., о год. 5-ій по полудні в приміщенні парохіяльної залі церкви св. о. Николая в південному Бруклині відбулась Академія Першого Листопада. Свято відкрив о. Стеранка, парох церкви св. Николая.

Виконавцями програми було нове покоління, сама молодь. Діти вечірньої парохіяльної школи під проводом учительки Храпливої, деклямували і співали. Дириґент — М. Островерха. Наймолодша учениця Гануся Рогожа звернула увагу гостей своєю гарно виконаною деклямацією. Збірну деклямацію „Із наших воскресних днів" виконали пластуни: Олег Колодій, Данило Гусак, Роман Літепло, Павло Літепло, Івас Гусяк і Роман Пиріг. Відтак слідував реферат д-ра Д. Демидчука про Перший Листопад і про працю амер. українців на амер. терені. Закінчуючи реферат д-р Демидчук звернувся до присутніх такими словами: „Ми, старше покоління, поклали основи національній справі, а на вас молодих тяжить обов'язок продовжувати її аж до остаточного завершення".

Милою несподіванкою були в нас пластунки - гості з Ню Йорку з панею Качмарською. Співали пластунки — а неодному із присутніх вчувалася трембіта, що тужила по рідній землі. Коли ми дивилися на зорганізовану молодь, то в серце вступала надія і приходив висновок: Є вказаним, щоб наша молодь брала активну участь в академіях. Молодь переживає, і в цей спосіб в національному дусі виховується кандидатів на провідників і суспільних працівників, яких так дуже наш нарід потребує.

Свято закінчив промовою голова імпрез. комітету Іван Гулей призванням пластовій молоді і зобов'язався започаткувати фонд на купно пластового дому в Ню Йорку.

Свято було вповні вдалим. Справді варта потрудитись для молоді і своєї громади.

Зиновія Пиріг

● **В Ню Йорку** продавали на публічній ліцитації листи „славних" людей, за які аматори заплатили $118,295. Кілька листів славного донжуана і обманця з 18-го віку „графа Каліостра" (він звався Джузеппе Вальсамо) продано за $2,300, а листи французького капітана Драйфуса, якого як жида судили за недоконану державну зраду в 19-му віці, продали за $1,700.

● **Міжнародна організація праці**, яка є одною з аґенцій Об'єднаних Націй з головною кватирою в Женеві, відбула кілька днів тому церемонію засадження трьох молодих дерев кипру в саду перед її женевським будинком. Цю церемонію довершив республиканський конґресмен Дж. В. Ліндзей з Ню Йорку. Дерева кипру закуплені за гроші, зібрані на бенкеті робітничих діячів у Вашинґтоні.

Доповідь інж. Андрієвського у Филаделфії

16-го жовтня ц. р., відомий публіцист та член ПУН-у інж. Дмитро Андрієвський перед громадно зібраною публікою у Филаделфії виголосив доповідь про вагу та значення Світового Конґресу Українців. Справи Світового Конґресу Українців, вже від довшого часу порушувані на сторінках української преси громадськими діячами, середовищами та центральними українськими установами, як УККА, КУК й ПАУК, в останньому часі почали зникати із сторінок преси. Інж. Д. Андрієвський, як один з речників концепції Світового Конґресу Українців, погодився дати ряд дискусійних доповідей у різних містах ЗДА, щоб спопуляризувати цю ідею серед ширшого загалу українців.

Тривожні дні, що заіснували під час засідань Асамблеї ОН, де московський імперіялізм виповів остаточно війну західньому вільному світові, зумовлює зокрема українців у вільному світі доложити усіх зусиль до спільної дії, маючи на увазі, що наша поневолена батьківщина є язичком на вазі між тими двома воюючими світами. Роля України та завдання українців у вільному світі, це провідна ідея доповіді. Доповідач твердив, що Світовий Конґрес Українців під сучасну пору може одиноко з'єднати усіх українців під спільними їм гаслами, не заперечуючи та не виключаючи їхньої суспільно - політичної діяльности та ідеологічної притаманности. Зібрана публіка прихильно реаґувала на поставлені доповідачем тези та привітала доповідь рясними оплесками.

В запитах та дискусії ряд слухачів висловлювали позитивне ставлення до начеркнених проблем і в основі дискусія велася в площині питань, які стоять на перешкоді в скликанні конгресу та як його успішно підготовити і провести. На закінченні доповіді, поставлений доповідачем заклик прийняла зібрана громада однодушним схваленням.

ШАД

● До Міжнародного Трибуналу в Гаазі Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй обрала п'ятьох суддів на опорожнене місця. Стали ними американець, професор міжнародного права Филип С. Джессуп, італієнець проф. Гетано Мореллі і перуанець д-р Хозе Луїс Вустаманте. Четвертий обраний — кандидат Совєтського Союзу, проф. Владімір Корецкій, а п'ятий — японець Котаро Танака.

● До Пейпінгу прилетів з Москви найвпливовіший в Кубі поруч із Фіделем Кастром директор кубинського державного банку майор Ернесто Гевара, старий комуніст і фактичний автор пляну скомунізування Куби. Гевара заявив в Пейпінгу, що хоч Кубу й комуністичний Китай розділюють далекі простори, проте єднає їх спільна боротьба проти „імперіялістичної Америки".

З Родиною, Односельчанами, Земляками, Приятелями та Знайомими ділимося сумною вісткою, що Наша Найдорожча й ніколи Незабутня

МАМА, БАБУНЯ й ПРАБАБУНЯ

бл. п. Марія САВКА

з роду ВОРОБЕЦЬ

народжена дня 17-го лютого 1874 р. в селі Княжичі, повіт Перемишль, Україна, упокоїлася в Бозі дня 26-го жовтня 1960 р., прийнявши Найсвятіші Тайни, в селі Пісочно, повіт Горово Ілавецьке, область Ольштин, Східня Прусія — Польща, куди її з Родиною насильно виселено з Княжич, дня 27-го квітня 1947 р., й де дня 26-го вересня 1956 року упокоївся в Бозі Наш Найдорожчий

ТАТО, ДІДУНЬО й ПРАДІДУНЬО

бл. п. Теодор САВКА

народжений в селі Даровичі, повіт Перемишль, Україна, дня 13-го березня 1875 р., бувший господар в Княжичах та ветеран Австрійської й УГА-рмії.

ТЛІННІ ПРАХИ ПОКІЙНОЇ поховано дня 28-го жовтня 1960 р., біля її БЛ. П. МУЖА в РОДИННОМУ МАРМУРОВОМУ ГРОБІВЦІ, що його збудував син — о. Дмитро Савка, священик в ЗДА, на ПАРОХІЯЛЬНОМУ КЛАДОВИЩІ в селі ЩІПКОВО, біля ПІСОЧНА, Східня Прусія.

ВІЧНА ЇМ ПАМ'ЯТЬ!

Важким горем прибиті:
Сини: о. мгр. ДМИТРО — декан і парох
ПЕТРО й ІВАН — господарі
Невістки: мгр. МАРІЯ — професор
КАТЕРИНА й АННА — господині
Дочки: КАТЕРИНА САВКА
і ПАВЛИНА ФЕДАШ — господині
Внуки: ІГОР — учитель, БОГДАН — інженер, ОЛЬГА, СТЕПАНІЯ й МАРІЯ — студентки, ЛЕВ, ВОЛОДИМИР, РОМАН, БОГДАН, МИРОСЛАВ, ІРИНА й ЯРОСЛАВА ПУЛКОВСЬКА з Мужом ФРАНКОМ — учителі і Дітьми: ПЕТРО й ЮРКО — Правнуки

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ СЛУЖБИ БОЖІ-СОРОКОУСТИ

за Душу Покійної
відправляє син о. ДМИТРО САВКА
щоденно
від 27-го ЖОВТНЯ до 5-го ГРУДНЯ 1960 р.
в Українській Катедрі Покрови Пресвятої Богородиці в Аллентавні, Па.
Fullerton & Catasauqua Ave's., Allentown, Pa.
і о. ІВАН МОЛСИДА
в Парохіяльній Церкві Св. Марії Магдалини в Пішкові.

Спорт

ДЖУЛІЯНА ПЕРЕРИВАЄ СЕРІЮ ПЕРЕМОГ УСК-У

УСК Ню Йорк — Джуліяна 0 : 1 (0 : 0)

Неділя, 13 листопада 1960. Український Спортовий Майдан в Ню Йорку. Склад УСК-у: А. Голуб, П. Черемха, Р. Підгодолецький, В. Форнеро, Дж. Кернс, Е. Чижович, (А. Олинець), В. Чижович, Е. Моралес, Р. Паркер, Е. Савіно (М. Вітюк), Ф. Кітон.

Ворота для Джуліяни у 80 хв. здобув Діованні. Наріжняки 5 : 3 для Джуліяни. Глядачів 1.200.

Заслужена перемога італійців, що заграли найкращі змагання сезону. Вони були скоріші і більш рішучі. В команді УСК-у завів напад (щось нового), де тільки В. Чижович грав свій нормальний добрий футбол. Зовсім випадав Кітон. Уклад нападу залишив багато до побажання. Незрозумілим було те, що коли десять хвилин перед кінцем змагань мусів зійти розбитий Савіно, на прихід Вітюка на його місце втрачено більше як п'ять хвилин гри. Низький вислід треба завдячувати воротарям обидвох дружин. Прикро, що УСК розчарував своєю грою таке велике число глядачів, які то приїхали навіть з дальших околиць.

Резерва УСК-у — нова проблема

Резерва УСК-у програла із Джуліяною 1 : 3. Цей факт ще не давав би сам пособі потреби говорити про якусь „проблему". Справа резерви є однак справою, яка має пряме відношення до УСК-у, як спортово виховної громадської організації. Більшість змагунів резерви — це бувші змагуни юнаків, чемпіона Америки з 1958 року. Вони мають таланти, зате бажання, яке ціхувало їх як юнаків — чемпіонів десь загубилося на смітниках Фляшінгу. Справді сумно приглядатися їх недбалій грі. Але причина такого стану не тільки в молодих змагунах — інтелігентних українських хлопців. Управа Клюбу мусить присвятити їм більше уваги і вияснити, яку велику цінність представляють вони собою не тільки для УСК-у, але й цілого українського спортового руху. Під цю пору, на жаль, вони нічим не зраджують зрозуміння своєї позиції та відповідальности. Симпатики мусять теж радикально змінити своє наставлення до дружини резерви: жити з нею, а не вважати її передзмаг лише виповненням часу перед головними змаганнями. Коли ці речі знайдуть зрозуміння у всіх і підуть правильним шляхом, тоді то і зникне проблема резерви. А час на дію в цьому напрямі вже найвищий.

Роман Лисняк

Вісті з УСК-у

● Висліди суботи, 12 листопада ц. р. Змагання за чаші стейту Ню Йорк: УСК новаки — Чехи новаки 4 : 0, УСК учні — Чехи учні 6 : 0.

● УСК Б (сеньйори) програли до Швабен А 1 : 3.

● У четвер, 10 листопада ц. р. друга дружина столової сітківки УСК-у перемогла на виїзді ТТК Ріжвуд II 9 : 7. Склад: З. Зварич, О. Наливайко, Є. Дмитренко, В. Панчак, Я. Куровицький, М. Надбережний.

● **У Чехословаччині**, недалеко стації Пардубіце, сталась у минулий вівторок велика залізнична катастрофа: зударились на швидкому бігу два особові потяги, при чому 110 осіб згинули, а 106 відвезено до шпиталів. За причину подано злегковаження машиністами пересторожних сиґналів. Це найбільша залізнична катастрофа від травня мин. року, коли - то в Індонезії недалеко Бандунґу згинуло при вискоченні потягу з рейок 140 осіб.

● **Ізраїль** поширив між членами Об'єднаних Націй скаргу проти З'єдиненої Арабської Республіки за сконфіскування на грецькому кораблі „Астипалея" на Суезькому каналі 400 тонн ізраїльського цементу. З'єдинена Арабська Республіка (колишні Єгипет і Сирія) не приняє рішення Ради Безпеки ОН з 1951 року, що обіцяло — за тодішньою згодою Єгипту — свобідний переїзд Суезьким каналом для кораблів всіх країн.

Увага! Увага!

Скрентон, Олифант та Околиця, Па.!

В неділю, 27-го листопада 1960 р.
в залі UKRAINIAN CENTER
при 440 Wyoming Avenue — SCRANTON, Pa.
— відбудуться —

ОКРУЖНІ ЗБОРИ Відділів УНСоюзу

до участи в яких запрошені Урядовці і Члени та Конвенційні Делегати від наступних Відділів УНСоюзу:

Авока 326	Олд Фордж 411
Диксон Сіті 405	Симпсон 43
Данмор 409	Тейлор 187, 193
Джессуп 311	Порт Джервіс, Н. Й. 198
Майфілд 185	Скрентон 123, 144, 159, 162, 208, 229, 280
Олифант 403, 406, 410, 448	

НА ПОРЯДКУ НАРАД:
1. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету;
2. Вибір нової Управи;
3. Пляни на будуче.

ПОЧАТОК — в год. 2:00 по полудні.

У Зборах візьме участь:
Ярослав ПАДОХ — гол. секретар УНСоюзу.

До участи в Зборах запрошене також все місцеве Українське Громадянство.

Увага! КОННЕКТИКЕТ! Увага!

в неділю, 27-го листопада 1960 р.
в год. 1:30 по полудні
в залі
УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ
при 51-53 Whitmore Street — у HARTFORD, Conn.
— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу
стейту КОННЕКТИКЕТ

До участи в Зборах запрошені представники та конвенційні делеґати всіх Відділів УНСоюзу стейту Коннектикет, як також увесь Союзовий загал.
У Зборах візьмуть участь:
Йосип ЛИСОГІР — заст. гол. предс. УНСоюзу;
Ярослав ГУК — головний радний УНСоюзу.

Цього ж дня — в год. 4:30 по полудні
в залі ШКОЛИ — при 195 Putnam Street
у HARTFORD, Conn.
відбудеться — ДОПОВІДЬ — на тему:

Сучасна Україна в очах американського українця

заступника головного предсідника УНСоюзу
п. Йосипа ЛИСОГОРА,
який відбув недавно поїздку на Україну.
Реферат буде ілюстрований фільмами з подорожі.
На цю доповідь запрошуємо все Членство УНСоюзу та загал Українського Громадянства.

ЗА УПРАВУ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ:
Іван ТЕЛЮК — голова Василь ГІНА — секретар

КЛК вийшов на паркет

Заля Народного Дому в Ню Йорку, не зважаючи на всі її недоліки має один великий плюс, а саме, що ця заля то, власне кажучи, дві залі — одна внизу, друга вгорі.

Усі забавовичі на вечерницях і балях в Народному Домі мають завжди запевнену знамениту розвагу. Коли маєте досить горішньої залі, ви сходите по сходах вниз до долішньої залі, шукаючи за знайомими; а коли ви їх там не можете знайти, бо знайомі пішли нагору, тоді знову ви мандруєте нагору. А що на долині є теж бара, а всередині партеру є завжди мила зупинка у формі „Лиса Микити", а на самій горі чекає симпатичний буфет „у зарядї пань", — то ця забава в „а-ку-ку", може тривати аж до білого ранку.

Знаю кілька заприязнених подруж, які з успіхом бавилися в цю „а-ку-ку" забаву аж до кінця вечерниць і знайшли себе при ґардеробі із взаємним вдоволенням аж після останнього танку.

Але не лише якраз тому ми вибралися з ближчих і дальших околиць на Осінні Вечерниці Карпатського Лещетарського Клюбу і 64 Відділу СУА до Ню Йорку в дні 12 листопада. Забава там була „на 102". Не знаю багато про 64 Відділ Союзу Українок, мої інформації зводяться лише до того, що це є найсильніша і найбільш автократична організація „нашого" Менгеттену і що як вона щось робить, тоді „все грає", все одне, чи не допомога нашим студентам чи учителям в Польщі, чи утримування нашої школи в Німеччині, виставка, показ ноші, чи — вечерниці, як цим разом.

А КЛК? Дотепер в Америці Карпатський Клюб вів лише строго спортову діяльність на тенісових кортах, сніжних шляхах, плавацьких басейнах, спортових майданах і стрільцях. Тепер, КЛК повертається знову на поле товариської активности, що й було зрештою традицією Клюбу в минулому, на рідних землях, чи на еміґрації в Европі.

Різні мені доводилося бачити забави і вечірки КЛК впродовж минулих 20 років. От, хоча б, у Львові, кільканадцять років тому, коли Клюб прощав своїх хлопців, які йшли до Дивізії. Пам'ятаю, не було в нашій домівці на площі Домбровського кухні і ми мусіли таскати з Іркою Бар..ч - Дубас баняк з борщем добрий кавалок дороги, а решта несла всякий інший провіянт. Але забава була як мур!

А потім, в Мюнхені в готелі „Реґіна Паляст", коли зібралася сама „сметана" еміґрації і коли головний метр-д'отель „Реґіни" подивляв наших гостей, кажучи, що ще ніколи не бачив стільки підпитих, а все таки, елеґантних людей.

Або ця забава КЛК на вулиці Дахавер в приміщеннях СХС — де, коли „Няко" Гірняк почав пускати в рух всі „шляґери" своєї гармонії, долівка будинку таки справді ходила і угиналась.

Або ця забава в „Чорному Коті" на Фраймані, де хоровід переходив усіми залями і де ми розрухали усіх, хто жив і збирався жити далі.

Або ця зустріч з св. отцем Миколаєм в гірському сховищі на Обере Фірст Альм, де грала нам до танку баварська оркестра і куди везли нас піднебною залізничкою у „невідоме". Ох, добра це була забава. Неодна пара тоді зав'язалася. А отець Миколай (я сам) забув свою позичену в пані Маші в СХС-і мітру, і мусів по неї на лещетах вертатися...

А тепер, КЛК знову виходить на паркет і то в доброму товаристві СУА і з найкращою, яка може бути, метою: допомогти нашим українським школярам і студентам в Польщі, допомогти нашим дітям в Німеччині, допомогти нашим учителям в Польщі. Як не піти, навіть і не поїхати на забаву на таку ціль?

А поза тими всіми цілями — ціль є ще одна: забавитися добре в доброму товаристві. Були цікаві люди, було з ким загуляти, було з ким випити і пофілософувати при барі, і випити „під нового президента".

Ну, і, очевидно, була забава в „а-ку-ку"; раз вгору, раз вниз, як звичайно в „Народному Домі". То теж щось варта.

О-як

Обидві канадійські партії підкреслюватимуть свій націоналізм

Оттава. — Співробітник щоденника „Ню Йорк Таймс" Реймонд Деніелл стверджує, що на основі розмов із політиками, урядовцями і дипломатами можна прийти до висновку, що в найближчих загальних виборах в Канаді обидві партії, урядова прем'єра Джана Діфенбейкера і опозиційна Лестера Б. Пірсона, в своїх виборчих програмах підкреслюватимуть свій націоналізм, який канадійці називають „проканадіянізмом", а не „антиамериканізмом". В канадійців здавна існує страх, щоб їхній південний сусід не „поглинув" їх країну спочатку економічно, а пізніше і політично. В останніх виборах ці настрої використовувала партія Діфенбейкера, хоч вона в засаді не є протиамериканська. В найближчих виборах оцей канадійський „націоналізм", як його називає американський журналіст, гратиме ще більшу ролю, бо ним, як виборчим гаслом, послуговуватимуться обидві великі партії. ЗДА мають в Канаді інвестиції на суму $16 більйонів долярів. Канада не є проти американських інвестицій, але вона хотіла б їх контролювати, бо вона має один більйон дефіциту в торговельному бюджеті із ЗДА кожного року.

ОН хочуть відібрати Південній Африці мандат над одною її частиною

Об'єднані Нації. — В Об'єднаних Націях член її Вірчої Комісії мехіканець д-р Фран Куеван Канціно виступив з проєктом, щоб Вірча Комісія ОН відібрала мандат Південно-африканському Союзові над Південно-західньою Африкою, яка була свого часу німецькою колонією. Відібрання того мандату — це не така проста справа, бо Південно-африканський Союз дістав його ще від кол. Ліґи Націй тому 40 років і править у зґаданій Південно-західній Африці, ні не діставши мандату від Об'єднаних Націй, ані не звідуючи ніколи про своє адміністрування, вважаючи ту колишню німецьку колонію тепер за частину своєї країни. Знову ж зґаданий мехіканський проєктодавець твердить, що з хвилиною, коли Південно - африканський Союз перестане бути частиною Британської імперії, а стане самостійною республікою, яка має бути проголошена в січні 1961 року, то й давній її мандат стає автоматично неважний. Те становище підтримує більшість в Об'єднаних Націях — однаково західньо-европейські, як всі американські, азійські і африканські країни, обурені на расово-екстермінаційну політику, що її веде націоналістичний уряд Ферверда в Південно-африканському Союзі. Але міжнародні юристи піддають під сумнів право Об'єднаних Націй вирішувати цю справу по лінії мехіканського внесення та — ще більше — ОН не мають екзекутивної сили перевести те своє рішення в життя, бо щонайменше могли б вжити тільки моральної пресії.

● **Турецький президент Семаль Гурзель** поставив ультимат 14-м своїм старшинам, що їх викинув з керівної тепер в Туреччині військової хунти за їх опозицію, диктаторські тенденції або схиляння в сторону Москви: або вони приймуть невисокі становища в турецьких закордонних амбасадах, або будуть інтерновані. Всі, за винятком одного, відразу погодились виїхати за кордон і таким чином заспокоїти президента, що вони не робитимуть ніякої внутрішньої політичної диверсії.

Увага! БАТЬКИ! Увага!

Вже появилася книжечка для НАЙМЕНШИХ:
ЛЕСЯ ХРАПЛИВА
ЗАБАВКИ МАРТУСІ
із преґарними, двобарвними малюнками
НІНИ МУДРИК-МРИЦ.
Ціна тільки — $1.00
Можна замовляти у книгарні „СВОБОДИ".
"SVOBODA" — P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКР. НАРОДНОГО СОЮЗА

Посмертні згадки

Григорій МЕДВІДЬ, довголітній член Т-ва ім. І. Франка, Відд. 266 УНСоюзу в Амстердамі, Н. Й., помер, по довгій недузі, 24-го жовтня 1960 р. Покійний народ. 1889 р., в селі Дрищів, пов. Рогатин, Зах. Україна, а до УНСоюзу вступив 1924 р. В його домі заснувалося Т-во ім. І. Франка, Відділ 266 УНСоюзу. Покійний полишив у смутку дружину Параскевію, чотирьох синів, одну доньку та внуків. Покійний був жертвенним на народні цілі і тому багато Союзовців і Його Приятелів віддали Йому останню прислугу. Похорон відбувся 27-го жовтня ц. р., із церкви св. о. Миколая, на цвинтар св. о. Миколая. — В. Й. П.!
В. Труфин, секр.

Максим ПЕТРАШИК, довголітній член Т-ва ім. „Чорноморська Січ", Відд. 14 УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж., помер 19-го жовтня 1960 р., проживши 68 років. Покійний народ. в селі Полевці, пов. Чортків, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Анну, дві доньки, зятя та двох внуків. Похорон відбувся 22-го жовтня 1960 р., з пох. заведення на цвинтар St. Rose of Lima, при участі Родини та Знайомих. — Вічна Йому Пам'ять!
М. Отрок, секр.

Петро МЕЛЬНИК — член Т-ва „Єдність", Відд. 163 УНСоюзу у Филаделфії, Па., упокоївся у Бозі дня 10-го листопада 1960 р., по довгій недузі. Покійний народ. 1897 р., в селі Теплиці, пов. Ярослав, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1913 р., а до УНСоюзу вступив 1918. Покійний брав активну участь в організуванні 163 Відділу та займав в ньому пости предсідника, рек. секретаря та в Контр. Комісії. Покійний полишив у смутку дружину Анну, з дому Волчаста, дві сестри в Краю та стриєчного брата в ЗДА. Похорон відбувся в понеділок, 14-го листопада, з пох. заведення на цвинтар у Факс Чейсі. — В. Й. П.
Филик, секр.

● РОЗШУКИ ●

Дружина Є. Т. БОГАЧЕК відшукує свого чоловіка,
ІВАНА ПРОКОПОВИЧА БОГАЧЕКА,
народж. 1918 р. в с. Припутні, Іченського р-ну, Чернігівської области. Хто має про нього деякі відомості, прошу зголоситись на нижчеподану адресу:
M. KOZAK
236 Strathollan Wood
Toronto 12, Ont., Canada

Пошукую
ВАСИЛЯ БАБІЯ,
з села Тучани, Городецького повіту. Пошукуваного або його знайомих, прошу писати на адресу:
J. ZASTAWNYJ
192 Windermere Avenue
Toronto, Ont., Canada

ТАРЗАН, ч. 4558. На аркан!

Тарзан біг із жахливою швидкістю, але він не міг набагато обігнатися від швидконогих струсів...

Аж нагло кинений аркан зловив його!

Пігмеї вигукнули знак перемоги, коли більше арканів окутали мавполюда!